Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto kuulemiseen

8.9.2021
DNO 90/2021

Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite: Lausunto kuulemiseen

Asia: HE 101/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä sekä siihen liittyviksi laeiksi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua lakiesityksestä.

Esityksellä säädettäisiin eläinterveyssäännöstöstä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen täydentämisestä. Eläinterveyssäännöstöön on koottu osana eläintautien vastustamista, aiemmat eläinlajikohtaiset eläinten tunnistamista ja jäljitettävyyttä sekä pitopaikkojen rekisteröintiä koskevat säännökset. Laissa säädettäisiin eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä myös lemmikkieläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi, vaikka eläinterveyssäännöstö ei sisällä eläinten hyvinvointia koskevia säännöksiä.

Laki koskisi myös unionin virallista valvontaa koskevan asetuksen täydentävän sääntelyn. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä aluehallintoviraston välistä tehtävänjakoa valvonnan osalta oltaisiin selkeyttämässä, myös Tulli voisi uutena tehtävänä suorittaa eläinten tunnistamisen valvontaa EU:n sisärajoilla. Lisäksi poliisi voisi eläinkuljetusten valvonnan yhteydessä valvoa, että eläimen mukana on sen tunnistusasiakirja silloin kun lainsäädäntö sitä vaatii.

Hallituksen esitykseen liittyen MTK haluaa tuoda esiin seuraavaa:

Laaja kansallisen liikkumavaran käyttö nähdään MTK:n suunnalta kannatettavana ja tarkoituksenmukaisena toimenpiteenä.

MTK:ta huolestutti aikaisemmassa lausunnossa esityksen muutos siitä, ettei valvontaa kierrätettäisi enää aluehallintoviranomaisella. Syynä huoleen oli epäily siitä, että tasapuolinen ja yhdenmukainen kohtelu voisi vaarantua, mikäli nykyiset 14 eri ELY-keskusta vastaisivat jatkossa johtopäätöksistä. Riski keskenään erilaisiin tulkintoihin voisi lisääntyä. Esityksen perustelut on nyt selvennetty tältä osin ja MTK:lla ei ole asiaan enää huomauttamista. MTK näkee kuitenkin, että käytännönläheinen, nopeasti toimiva kytkös riskiperusteiseen otantavalvontaan eläinsuojelun osalta tulisi olla edelleen mahdollinen. Tähän asti AVI ja ELY ovat yhteistyössä toimineet niin, että tilan asiat on saatu kuntoon mahdollisimman nopeasti, eikä pakkokeinoja ole tarvittu. Sellainen tila, joka päätyisi uhkasakkomääräykseen, tuskin pystyy niitä enää maksamaan ja riski, että tilanne ei

parane, on iso. Näin edettäisiin pitkiin hallinnollisiin päätösketjuihin. Tästä aiheutuu viranomaisille ylimääräistä hallinnollista taakkaa ja se syö myös viranomaisen resursseja. Prosessiin päätyneelle tuottajalle nämä hallinnolliset prosessit ovat henkisesti ja taloudellisesti erittäin raskaita.

Lampaiden tunnistamiseen, merkintään ja rekisteröintiin liittyen MTK-Lammasverkosto edellyttää, että lampaille otetaan käyttöön tilapäismerkki, kuten naudoilla jo on käytössä. Tämä mm. varmistaa, ettei yksittäistä eläintä tarvitse jättää teuraserästä pois korvamerkkipuutteen vuoksi. Lammasverkosto esittää myös, että e-merkki voisi olla joko apumerkki tai päämerkki. MTK:n lammasverkostossa nollat numerosarjassa nähdään tarpeettomina ja hankalina. Asetuksen toimeenpanossa tulisi luopua numerosarjan vasemmalla puolella olevista nollista.

MTK:n lammasverkosto näkee kuitenkin hyvänä, että korvamerkkien ohella myös pötsibolukset ja injektoitavat transponderit (mikrosirut) ovat nyt lampaille mahdollisia merkitsemistapoja.

Sikaeläinten tunnistamista koskevat muutosehdotukset ovat MTK-Sikaverkoston puolesta kannatettavia ja sujuvoittavat toimintaa, kun hyväksyttyjen tuotantoketjujen osalta viimeinen pitopaikka merkitsee teuraaksi toimitettavat siat.

Leena Suojala
Asiantuntija
MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY